

2. Kirkegård

Det er sjældent, at kirker, der bygges i 1960'erne og i de større byer, får en kirkegård i umiddelbar tilknytning til kirken, men kirkekomitéen insisterer på, at Fredenskirken får sin egen kirkegård i forbindelse med kirkebyggeriet. Den indvies og tages i brug i 1961, et år efter kirkens indvielse.

Fra begyndelsen ejes kirkegården af Viby Kommune, senere Århus Kommune, og hører administrativt ind under Viby Kirkegård, idet Viby kirke og kirkegård på daværende tidspunkt ikke er selvejende, men ejet af Viby Kommune.

Selv om Viby Sogneråd i 1945 skænkede en grund til Fredenskirken, bliver selve skødet først tinglyst langt senere. Det er dommer Niels Ehrenreich, der i 1973 via Viby Kommunes gamle arkiver finder frem til papirer fra sognerådsmødet. På den baggrund går Århus Kommune med til, at Fredenskirken menighedsråd får skøde på grunden. Indtil da lå kirken og kirkegården, uden rådets vidende, på lejet grund ejet af Århus Kommune. Efter et fælles ønske fra både Viby og Fredens menighedsråd overtager de to råd, efter flere års forhandlinger med Århus Kommune, driften af deres respektive kirkegårde den 1. april 1996.

Da Fredenskirken overtager administrationen, viser det sig, at mandskabsbygningen er i meget ringe stand. Efter nogle år vedtages en helhedsplan for kirkegården, som foruden en ny mandskabsbygning også omfatter ændrede tilkørselsforhold og materielgård. Efter nogle års stilstand pga. andre vigtige projekter i provstiet tages den nye mandskabsbygning i brug i oktober 2005.

Første kirkegårdsleder efter overtagelsen i 1996 bliver anlægsgartner Morten Christensen. Han afløses allerede i 1998 af tidligere graver ved Elsted kirke,

Kirkegårdens nye mandskabsbygning.

Jørgen Rasmussen. Da Jørgen Rasmussen fratræder i 2008, indledes der forhandlinger om en fælles leder for kirkegårdene ved Tranbjerg kirke, Frederikskirken i Skåde og Fredenskirken. I september 2009 tiltræder Eva Nødskov stillingen som leder for de tre kirkegårde.

Paradisets forhavn

Kirkegården ved Fredenskirken er anlagt med et stort grønt område i midten og forskellige gravstedsformer hele vejen rundt om. Den rummer i dag både traditionelle gravsteder, plænegravsteder med plads til en plade og urnegravsteder. Kirkegården er ikke bare en smuk park, den er også en have. Fra gammel tid har der været tradition for at begrave de døde i en have. For en kirkegård er på en måde også "paradisets forhavn"- en smuk have med træer, buske og blomster. I urnerne ligger de dødes aske og minder os om, at vi skal "blive til jord" og "opstå igen af jorden", som det hedder i begravelsesritualet. I gravstederne lægges de døde med hovedet mod vest, så de på opstandelsens morgen kan rejse sig og se mod øst og møde lyset "fra den favre kyst, hvor paradiset lå". På kirkegården råder der gravfred, og den omgærdes med en vis ærbødighed, for den minder os om en anden verden.

Mellem levende og døde

I de sidste ti år har kirken fejret sin fødselsdag med denne yderste horisont som ramme, når der holdes gudstjeneste i det fri på kirkegården, "mellem levende og døde". I begyndelsen vakte det en vis modstand hos nogle. Men det er endnu en måde at markere, at kirkegården også er et gudstjenestens rum i det fri, hvor der til daglig ikke er nogen fast liturgi eller salmer.

Mange mennesker har gennem årene haft deres gang på kirkegården. Nogle bruger den som gennemfartsvej. Andre går bare en tur på kirkegården, for der er plads til at tænke og samle sind og tanker. Endnu flere har gennem årene brugt kirkegården til at mindes deres kære og passe deres gravsted.

Kirkegården er den skjulte gudstjenestes sted – stedet for besindelse, mindet og ikke mindst håbet. Kirkegården er – ja – paradisets forhavn.